Učni scenariji projekta DigComp PP kot odraz razvoja digitalnih kompetenc učencev s posebnimi vzgojno-izobraževalnimi potrebami

Maja Kerneža, Andrej Flogie, Maja Vičič Krabonja, Dejan Zemljak

Inštitut za sodobne tehnologije, Fakulteta za naravoslovje in matematiko, Univerza v Mariboru

Delavnica DIGIN 2026 · 10. september 2026

Naložbo sofinancirata Ministrstvo za vzgojo in izobraževanje in Evropska unija – NextGenerationEU.

Problem in raziskovalna vrzel

- Razvoj digitalnih kompetenc pri učencih s posebnimi potrebami je v primerjavi z večinskim izobraževanjem sistematično manj raziskan.
- Obstoječe raziskave se osredotočajo predvsem na digitalne kompetence strokovnih delavcev.
- Raven dejanske pedagoške realizacije, torej katera področja se v praksi zares razvijajo, ostaja empirično skoraj neraziskana.
- **Raven napovedi je bila zajeta v lanski anketi ustanov, ta prispevek dodaja raven realizacije.**

Naložbo sofinancirata Ministrstvo za vzgojo in izobraževanje in Evropska unija – NextGenerationEU.

Projekt DigComp PP (2024–2026)

- Nacionalni projekt za razvoj digitalnih kompetenc na področju izobraževanja učencev s posebnimi potrebami.
- Sodelujoče institucije izvajajo program NIS (nižji izobrazbeni standard) in program PPVI (posebni program vzgoje in izobraževanja).
- Izhodišče je, da je digitalna kompetenca pogoj za enakovredno participacijo v digitalizirani družbi.

NIS	Nižji izobrazbeni standard
PPVI	Posebni program vzgoje in izobraževanja

Naložbo sofinancirata Ministrstvo za vzgojo in izobraževanje in Evropska unija – NextGenerationEU.

Cilj in raziskovalna vprašanja

1. Opisati porazdelitev 225 učnih scenarijev po petih področjih okvira DigComp 2.2.

2. Primerjati strukturo scenarijev v programih NIS in PPVI.

3. Zabeležiti spremembe med prvim in drugim šolskim letom.

Prispevek dokumentira vzorce, ne pojasnjuje njihovih vzrokov.

Naložbo sofinancirata Ministrstvo za vzgojo in izobraževanje in Evropska unija – NextGenerationEU.

DIGIN

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA VZGOJO IN IZOBRAŽEVANJE

NOO | NAČRT ZA OKREVANJE IN ODPORNOST

Financira Evropska unija
NextGenerationEU

Okvir DigComp 2.2

1 Informacijska in podatkovna pismenost
Brskanje, iskanje in filtriranje podatkov, informacij in digitalnih vsebin • Vrednotenje podatkov, informacij in digitalnih vsebin • Upravljanje podatkov, informacij in digitalnih vsebin

2 Komuniciranje in sodelovanje
Interakcija z uporabo digitalnih tehnologij • Deljenje z uporabo digitalnih tehnologij • Državljansko udejstvovanje z uporabo digitalnih tehnologij • Sodelovanje z uporabo digitalnih tehnologij • Spletni bonton • Upravljanje digitalne identitete

3 Ustvarjanje digitalnih vsebin
Razvoj digitalnih vsebin • Umeščanje in poustvarjanje digitalnih vsebin • Avtoske pravice in lcience • Programiranje

4 Varnost
Skrb za varnost naprav • Varovanje osebnih podatkov in zasebnosti • Skrb za zdravje in dobrobit • Varstvo okolja

5 Reševanje problemov
Reševanje tehničnih težav • Ugotavljanje potreb in opredelitev tehnoloških odzivov • Ustvarjalna uporaba digitalne tehnologije • Prepoznavanje vrzeli v digitalnih kompetencah

DigComp PP

Univerza v Mariboru
Fakulteta za naravoslovje in matematiko

Naložbo sofinancirata Ministrstvo za vzgojo in izobraževanje in Evropska unija – NextGenerationEU.

DigComp 3.0

- Novejša različica okvira, DigComp 3.0, je bila objavljena novembra 2025.
- Projekt in vsi scenariji so bili razviti in razvrščeni po okviru DigComp 2.2.
- **Analiza zato ostaja zasidrana v okviru DigComp 2.2.**

Naložbo sofinancirata Ministrstvo za vzgojo in izobraževanje in Evropska unija – NextGenerationEU.

Metoda

- Vsak scenarij je v eno področje DigComp 2.2 razvrstil avtor, razvrstitev je potrdil razvojni tim institucije.
- Opisna statistika, analiza ločeno po programu (NIS, PPVI) in po šolskem letu.
- Iz analize so izključeni scenariji institucije, ki izvaja izključno program predšolske vzgoje.

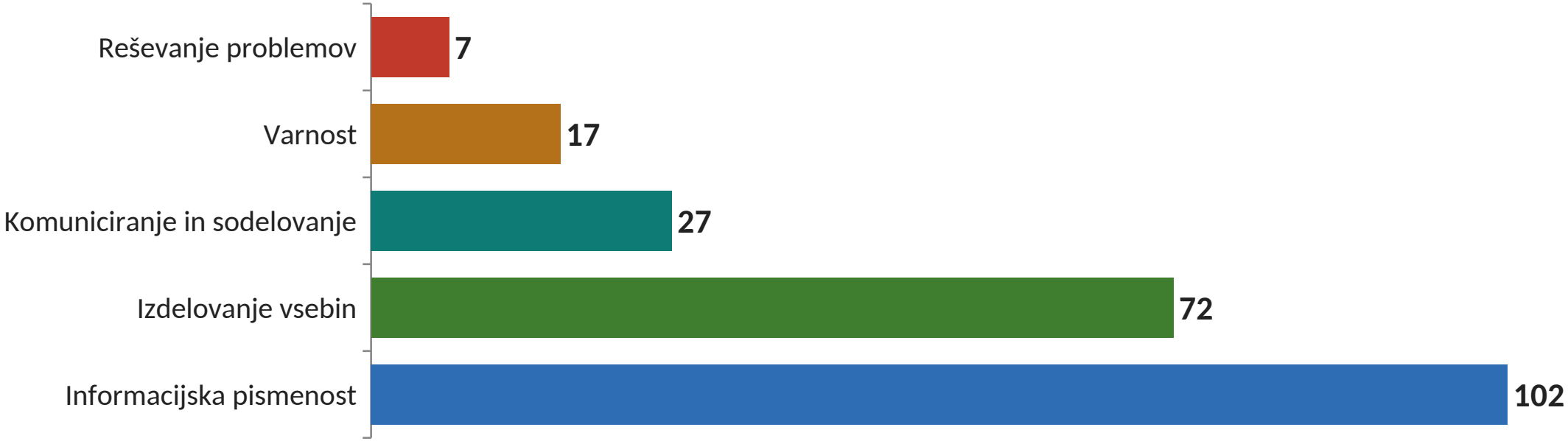
225
učnih scenarijev

8
institucij

2
šolski leti (94 + 131)

Naložbo sofinancirata Ministrstvo za vzgojo in izobraževanje in Evropska unija – NextGenerationEU.

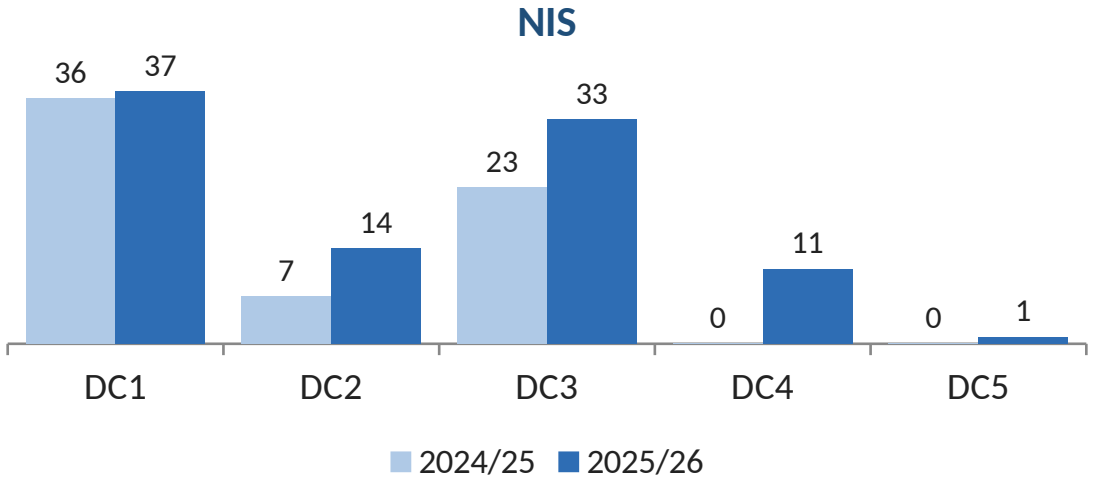
Porazdelitev scenarijev po področjih

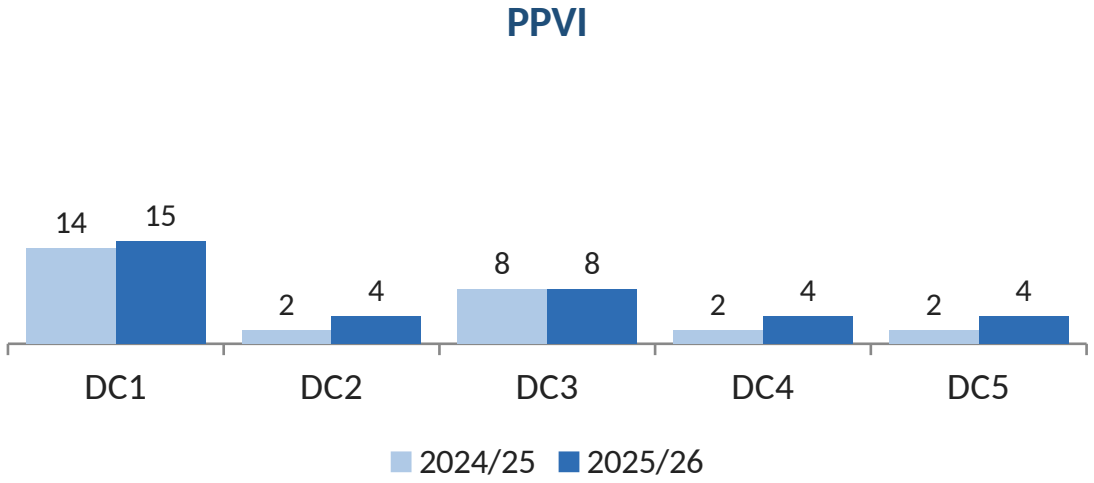

Informacijska in podatkovna pismenost predstavlja 45 % celotnega korpusa (102 od 225 scenarijev).

Naložbo sofinancirata Ministrstvo za vzgojo in izobraževanje in Evropska unija – NextGenerationEU.

Primerjava programov in spremembe med letoma

DC1 Informacijska pismenost **DC2** Komuniciranje **DC3** Izdelovanje vsebin **DC4** Varnost **DC5** Reševanje problemov

Struktura je v obeh programih podobna. Razlike so najizrazitejše pri varnosti (DC4) in reševanju problemov (DC5).

Naložbo sofinancirata Ministrstvo za vzgojo in izobraževanje in Evropska unija – NextGenerationEU.

Varnost in reševanje problemov

Varnost v NIS

0 → 11

izrazit porast v drugem letu

Reševanje problemov v NIS

0 → 1

ostaja tako rekoč odsotno

Reševanje problemov skupno

7 / 225

najmanj zastopano področje

V PPVI sta obe področji prisotni od začetka, a le minimalno (po 2 scenarija v prvem letu).

Naložbo sofinancirata Ministrstvo za vzgojo in izobraževanje in Evropska unija – NextGenerationEU.

Tabela 1: porazdelitev scenarijev

	2024/25			2025/26		
Področje	**PPVI**	**NIS**	**Skupaj**	**PPVI**	**NIS**	**Skupaj**
DC1 Informacijska pismenost	14	36	50	15	37	52
DC2 Komuniciranje	2	7	9	4	14	18
DC3 Izdelovanje vsebin	8	23	31	8	33	41
DC4 Varnost	2	0	2	4	11	15
DC5 Reševanje problemov	2	0	2	4	1	5
Skupaj	**28**	**66**	**94**	**35**	**96**	**131**

PPVI – posebni program vzgoje in izobraževanja, NIS – nižji izobrazbeni standard.

Naložbo sofinancirata Ministrstvo za vzgojo in izobraževanje in Evropska unija – NextGenerationEU.

Od napovedi k realizaciji

Področje	2025 napovedano	2026 realizirano	Premik
DC1 Informacijska pismenost	visoko (6/7 ustanov)	visoko (102 scen.)	**stabilno**
DC2 Komuniciranje	srednje (3/7)	srednje (27 scen.)	**stabilno**
DC3 Izdelovanje vsebin	srednje (3/7)	visoko (72 scen.)	**navzgor**
DC4 Varnost	visoko (6/7)	nizko (17 scen.)	**navzdol**
DC5 Reševanje problemov	nizko (1/7)	nizko (7 scen.)	**stabilno**

Lani je bila enota merjenja ustanova (7 ustanov), letos scenarij (225 scenarijev). Primerjava velja za raven in smer, ne za surove vrednosti. Najizrazitejši premik je pri varnosti.

Naložbo sofinancirata Ministrstvo za vzgojo in izobraževanje in Evropska unija – NextGenerationEU.

Interpretacija

- Prevlada informacijske pismenosti in izdelovanja vsebin je skladna z ugotovitvijo, da raven digitalne kompetence strokovnih delavcev oblikuje obseg in zahtevnost razvitih vsebin.
- To je le ena od možnih razlag, na podlagi razpoložljivih podatkov njenega deleža ni mogoče določiti.
- Varnost je bila ob začetku med najvišje deklariranimi prioritetami, v prvem letu pa v NIS povsem odsotna, kar kaže vrzel med namero in realizacijo.
- **Prenos deklariranih prioritet v konkretne pedagoške produkte terja čas, institucionalno podporo in postopno kopičenje izkušenj.**

Naložbo sofinancirata Ministrstvo za vzgojo in izobraževanje in Evropska unija – NextGenerationEU.

Metodološke omejitve

- Scenariji odražajo pedagoške odločitve strokovnih delavcev in niso neposreden pokazatelj kompetenc, ki jih potrebujejo učenci.
- Klasifikacija scenarijev je bila izvedena interno, brez neodvisne zunanje verifikacije.
- Scenariji so heterogeni po obsegu in zahtevnosti, ta raznolikost ni sistematično povezana s tipom programa.

Naložbo sofinancirata Ministrstvo za vzgojo in izobraževanje in Evropska unija – NextGenerationEU.

Implikacije za prakso

- Ciljno usmerjen strokovni razvoj s posebnim poudarkom na reševanju problemov, prilagojenem kognitivnim in razvojnim značilnostim učencev.
- Programsko specifični moduli, podprte delavnice za načrtovanje scenarijev in medsebojne recenzije.
- Načrtno pokrivanje vseh petih področij v kurikulu, z napredovanjem med šolskimi leti in rednim pregledom zastopanosti področij.

Naložbo sofinancirata Ministrstvo za vzgojo in izobraževanje in Evropska unija – NextGenerationEU.

Sklep

- Razvoj digitalnih kompetenc pri učencih s posebnimi potrebami poteka postopoma in po različnih trajektorijah v programih NIS in PPVI.
- Razlike med programoma niso zgolj količinske, ampak lahko odražajo globlje strukturne značilnosti vsakega programa.
- Digitalna vključenost presega dostop do naprav in pomeni priložnost za varno, kritično, ustvarjalno in čim bolj samostojno sodelovanje.
- **Neenakomerna pokritost področij lahko pomeni neenake priložnosti za razvoj teh razsežnosti participacije.**

Naložbo sofinancirata Ministrstvo za vzgojo in izobraževanje in Evropska unija – NextGenerationEU.